

vezilo

GLASILO BELOKRANJSKE
TRIKOTAŽNE INDUSTRIJE

Spremljati rezultate dela

Komunisti v vseh osnovnih organizacijah ZK BETI se odgovorno in resno lotevajo novih nalog

Dober mesec dni je od tega, kar smo imeli komunisti vseh osnovnih organizacij Zveze komunistov v BETI skupen sestanek, kjer smo samokritično pregledali delo zadnjih mesecev in sprejeli konkreten delovni program za naprej. Iz stališča sveta ZK, kot tudi iz razprave je bilo razvidno, da se ne moremo pohvaliti z dosedanjim delom. Marsikaj, kar bi morali kot komunisti resno obravnavati in potem ukrepati, je šlo mimo nas. Nismo se prav znašli v novi obliki organiziranosti, v razdelitvi na OOK po TOZD.

Ta razdelitev nam je v resnici približala probleme, mi pa tega nismo znali izkoristiti. Seveda pa ne moremo reči, da smo stali ves čas ob strani, vendar je bil poudarek na skupnem sestanku posebno na naših pomanjkljivostih.

Na osnovi samokritične analize smo potem zastavili podroben delovni program, v katerem dajemo komunisti prednost spremljanju rezultatov dela. Vsak mesec je potrebno obravnavati pokazatelje proizvodnje po TOZD in spremljati uresničevanje programa aktivnosti podjetja za drugo polletje, ki ga je julija sprejel centralni delavski svet. Vse nepravilnosti,

posebno človeške slabosti, bomo obravnavali posamezno in v sodelovanju s samoupravno delavsko kontrolo. Povečati je potrebno osebno odgovornost in utrditi delovno disciplino. Vsak mora opravičiti osebni dohodek, ki ga prejema. To pa bomo dosegli le, če bomo komunisti sami dosledni in za zgled. Članom ZK, ki ne bodo spoštovali smernic v programu aktivnosti (podlago imajo v sklepih 7. kongresa ZKS in v 10. kongresu ZKJ), bo potrebno izreči partijske kazni.

Spremljati je treba delavnost posameznih komunistov, kakor tudi delo drugih članov kolektiva, ker je vsak posameznik pred kolektivom odgovoren.

Lahko rečem, da so se že začele kazati posledice tega odkritega pogovora in sprejete programa dela. V tem času so že bili sestanki po vseh OOK, na katerih se je pokazala enotnost stališč vseh komunistov v BETI. V štirih osnovnih organizacijah bodo v kratkem sprejeli nove člane v Zvezo komunistov, predvsem iz vrst neposrednih proizvajalcev.

Komunisti bomo z izpolnitvijo zastavljenega programa veliko prispevali k utrditvi samo-

upravljanja ter gospodarskega položaja podjetja in njegovega razvoja.

JOŽICA CIGIČ

Poslušam ljudi. Govore o vremenu, o ljudeh, o pomembnih in nepomembnih dogodkih. Govore in govore, samo da kaj govore. Da ni tišine, da njih usta meljejo. Naj ne ve pamet, kaj govore usta. In ljudje govore, da so „oni“ krivi, ker ni realizacije, da so „oni“ krivi, ker so nekoliko nižje plače, da so

jo pisarniški prostori. Milo sovraštvo veje do vseh, ki jim ne brnijo okrog ušes zvočni mašin. Čemu? Zdi se mi, da se le vsi skupaj trudimo za enotne interese, da smo drug drugemu potrebni, da posameznik malo predstavlja. Zdi se mi tudi nepomembno, kje sedi človek; važno je le, če tam, kjer

Ne oni, mi!

„oni“ delili stanovanja. In podobno. Zmeraj v večji zmedbi sem. Priznam, da ne vem, kdo je kdo. Kdo smo mi in kdo so „oni“?

Je to poseben razred, poseben red? Ali so morda „oni“ in mi navsezadnje mi? Vseeno ljudje ločujejo. Po pogovorih bi sklepal, da so „oni“ tisti, ki sede v pisarnah in po mnenju ljudi za stroji zabušavajo, da se vse kreše, pijejo kavo in sploh zajedajo vse, ki se mučijo za stroji. (Slišal sem, ne vem, če je res, da je cela izmena zaspala potem, ko je ugasnila stroje.) Železna zavesa se prične tam, kjer se pričinja-

sedi, tudi dela! To je zdaj vprašanje.

Če tako razmišljam, odpade beseda „oni“. Torej nam za desetletnico dela v podjetju niso dali nagrade „oni“, ampak mi. Skupno smo razdelili, kar smo skupno ustvarili. Če kaj zaškrip-lje, če ni vse tako, kot bi moralo biti, ni temu botroval „oni“, ampak mi. Zdi se mi, da je od nas odvisno, kakšni bodo naši odnosi, naši uspehi. Od ljudi. Od delovnih ljudi. Od vsakega posebej. Nikogar ni nad nami, ki bi delil „žegen“. Nikogar!

T. G.

Za novo leto veliko sreče,

delovnih uspehov

in osebnega zadovoljstva!

Da so si gostje lahko ogledali nove proizvodne prostore ob otvoritvi v TOZD Črnomelj, so za nekaj minut zabrnili stroji. Potem se je začelo slavlje. (Foto: P. Riznič)

Končuje se obdobje odrekanja

Pred dnevom republike je bil v Črnomlju svečano odprt novi objekt TOZD BETI, ki je veljal okrog 13 milijonov din

Kolektiv črnomaljskega dela BETI je 28. novembra dočkal, kar si je več let želel: sodobno urejene delovne prostore, urejen obrat družbene prehrane, sanitarije, garderobe in vse, kar sodi k dobremu počutju. Prostorske stiske ni več, pač pa sta v veliki in novi proizvodni dvorani dva tekoča trakova, po potrebi pa lahko vpeljejo še tretjega.

Svečanosti, ki ni bila pomembna samo za TOZD BETI v Črnomlju, so se udeležili predstavniki belokranjskega javnega in družbeno-političnega življenja in številni gostje iz Ljubljane, pa tudi predstavniki samoupravnih organov in družbeno-političnega življenja in vodilnih iz vseh TOZD v BETI.

Zbranim je pred stavbo govoril Vladimir Gošnik, direktor BETI, ki je med drugim dejal:

„Današnji dan in svečanost bosta med tistimi, ki se ju bomo radi spominjali. Za kolektiv TOZD konfekcija Črnomelj pomeni svečanost delovno zmago, ko se končujeta skoraj dve desetletji odrekanja, dela v neprimernih delovnih prostorih in upanja na končno dejanje vsake rekonstrukcije – in novogradnje – rezanje traku. Za kolektiv vse naše delovne skupnosti pomeni današnja otvoritev zaključek pomembnega obdobja. Končujemo z obnovo in dograjevanjem TOZD zunaj

Metlike, saj je to tretji proizvodni objekt (za Dobovo in Mirno pečjo), ki se postavlja v okviru BETI med popolnoma urejene tako v pogledu delovnih in tehnoloških pogojev, kot tudi v pogledu temeljne skrbi za delavčevu počutje ob delu, za njegovo zdravo okolje, družbeno prehrano, higienske in druge pogoje in tudi za boljše družbeno, družbeno-politično in samoupravno življenje v tovarni.

Za nastanek in razvoj BETI pa je ta kraj še posebej pomemben – pomeni namreč rojstni kraj današnje tovarne, pomeni del osnov in temeljev, na katerih sloni danes 8 temeljnih organizacij našega podjetja. Te dvorane in druge prostore so zgradili delavci vseh prejšnjih obratov – solidarno in skupno z delavkami v Črnomlju. Odložili so nekatere svoje potrebe in načrte, kot so jih doslej odlagale Črnomaljšanke. Že so na vrsti novi načrti, novi pogledi naprej. Poleg te naložbe tu so druge temeljne organizacije letos vložile preko 20 milijonov din v stroje, opremo in tehnološke izboljšave. Pred uresnitvijo so naložbe v nadaljnjih 30 milijonov din vredne stroje in naprave za izboljšavo in modernizacijo našega dela. Nad 200 mladih se v naši poklicni, srednji in višji šoli usposablja za vse zahtevnejše tehnološke, pa tudi samoupravljalške in tudi druž-

bene funkcije. Seznam štipendistov je presegel 100, v načrtih imamo ambulanto, boljše pogoje za počitnice in dopust itd.

Morda pa ne bo odveč, če opozorim na to, da je tako današnja delovna zmaga kot izpolnitev vseh naših jutrišnjih načrtov za skupno in osebno srečo vsakogar med nami lahko le posledica skupnega dela. Tistega dnevnega in vztrajnega dela, ko vsak med nami opravi svojo dolžnost vestno in pošteno, v pristnem tovariškem odnosu do sodelavca, v odnosu do skupne imovine, blaga, strojev in naprav, do celotne družbene skupnosti. Tako delo pa ni vedno lahko. Težave ga spremljajo skoraj vedno in povsod. Ovira nas precejšen del materialnih kot tudi človeških slabosti. In prav v odpravljanju teh ovir nimamo vedno srečne roke, še večkrat pa nam zmanjkuje znanja, volje in pristnega človeško razumljivega potrpljenja in pripravljenosti za medsebojno pomoč...“

Ko je direktor BETI omenil še 26. november, metliški praznik in dan republike, ki so ju s to svečanostjo hkrati počastili, je pogovor končal z besedami: „Menim, da izrekam željo in voščilo vseh nas, če zaželim delavkam v novih proizvodnih prostorih prijetno delo, veliko uspehov in tovariških odnosov ter osebne in družinske sreče.“

Grenak okus

Prosilci za stanovanja so dobili v sredo, 13. novembra, ob 13. uri in trideset minut ključke od stanovanj. Veliko jih je, ki so vložili prošnje, a jih to sredo ni bilo v sejni sobi. Preprosto zato ne, ker stanovanj za delitev ni več. Potreb pa je cel kup. Komisija, ki je po pravilniku delila stanovanja in ki je morala upoštevati tudi sklepe poslovnega odbora (bivšega) sklep delavskega sveta, ni imela lahke naloge. Zoper njeno delo so rovarili posamezniki, grozili, kričali, zmerjali, se pritoževali, očitali, vpili, jokali, ji očitali nepravilnosti, za posamezniki člani so histeriki kričali, da so razbojniki.

Nekatere so „rušili“ na občino, tam razlagali, kako se jim godi krivica, govorili (beri: kričali) o familijarnosti in to v glavnem tisti, ki so stanovanja dobili. Prava vojska je bila to, vojska egoizma, histerije, zagledanosti vase, v svoje težave in probleme.

Čudni smo postali ljudje. Pri pravicah vidimo le sebe, pri dolžnostih druge. Velikokrat je tako, da se ne borimo zase, ampak da smo nevoščljivi sosedu. Pri tem ne izbiramo niti besed niti dejanj, pozabimo, da so ob nas ljudje, ki imajo prav tako pravico živeti spodobno in človeka vredno življenje kot mi. Pozabljamo na osnovno načelo spoštovanja, tovarištva, ravnamo po instinktu samoohranitve. Če nam je omara, ki je nimamo kam postaviti, več od dveh otrok, ki z materjo nimajo kje stanovati, smo se že zelo oddaljili od tega, da zaslužimo ime človek! Pa četudi smo za ta kolektiv veliko prispevali, četudi smo v njem živeli petnajst let. Smo pozabili na tisto, kar navadno vsak dan premlevamo po ustih? Smo pozabili na solidarnost? Smo izgubili zadnji kosček srca? Smo izgubili razsodnost?

Stanovanjska vihra je mimo. Eni so zadovoljni, drugi manj, tretji še naprej preklinjajo pravilnik, komisijo, krivico. Navidez se je zadeva pomirila. Zver čaka v brlogu, da plane na dan, ko bo spet kje zrasel blok s stanovanji za delavce.

Grenak okus je to.

T. G.

Do tričrtletja: dokaj ugodno

Poslovni uspehi podjetja kot celote in posameznih TOZD

Analiza uspeha poslovanja celotnega podjetja in posameznih TOZD za devet mesecev 1974 kaže dokaj ugodne rezultate. Nekateri pokazatelji so doseženi po planu, nekateri so preseženi, nekaj pa je tudi nedoseženih. Jasnejšo sliko uspeha našega dela v devetih mesecih tega leta bomo dobili, če bomo primerjali nekatere dosežene številke s planiranimi. (Številke pišemo v 000 dinarjih). Celotni dohodek v podjetju je bil dosežen v znesku 190.144 dinarjev ali 69 %, kar je 6 % pod planom. Materialni stroški znašajo 115.308 dinarjev ali 67 % plana, to pa je 2 % pod celotnim dohodkom. Za amortizacijo je bilo namenjeno 8.848 dinarjev ali 62 % plana. Dohodek kot rezultat doseganja celotnega dohodka, materialnih stroškov in amortizacije, znaša 65.988 dinarjev ali 74 % plana, tako je 5 % nad celotnim dohodkom.

Pogodbene obveznosti so dosežene po planu, so pa narasle zakonske obveznosti zaradi novih prispevkov financiranja samoupravnih interesnih skupnosti in drugih.

Za osebne dohodke smo izplačali 35.271 dinarjev ali 69 % od plana oziroma: smo 6 % pod planom. Dobiček kot najzanimivejši pokazatelj uspeha našega dela je zaradi manjših materialnih stroškov, amortizacije in osebnih dohodkov dosežen s 77 % ali 2 % nad planom. To je v dinarjih 17.918. Uspeh celotnega podjetja smo razdelili po TOZD. Rezultati so takšni:

TOZD KODRANKA:

Celotni dohodek z interno realizacijo je znašal 78.116 dinarjev, kar je 94 % plana. Materialni stroški so doseženi s 97 % in s 3 % nad celotnim dohodkom, za amortizacijo je obračunanih 2.839 dinarjev ali 77 % plana. Dohodek je bil dosežen v višini 10.183 dinarjev ali 87 %, kar pomeni 12 % nad planskimi predvidevanji. Pogodbene obveznosti so dosežene 100 % zaradi posojil, ki jih ima ta TOZD. Zakonske obveznosti so presežene za 59 % iz vzrokov, ki veljajo za celotno podjetje. Za osebne dohodke je šlo 4.905 dinarjev ali 78 %, povprečni osebni dohodek je bil 1.918 dinarjev, kar je 93 % plana. Dobiček kot rezultat teh pokazateljev je bil 3.294 dinarjev ali 90 % zastavljenega plana.

TOZD PLETILNICA:

Poslovni uspeh je malo slabši kot v TOZD kodranka. Celotni dohodek z interno realizacijo je dosežen s 114 % plana in znaša 71.065 dinarjev, materialni stroški 131 %, amortizacija s 55 %, dohodek je znašal 8.312 ali 68 % in je to 7 % pod planom. Vzrok za nedosežen dohodek so visoki materialni stroški. Pogodbene obveznosti so pod planom, zakonske pa so presežene za 9 %. Za osebne dohodke je šlo 3.601 dinarjev ali 65 % plana, kar je 10 % pod predvidevanji. Dobiček je ustvarjen v znesku 2.517 dinarjev. To je 71 % plana.

TOZD BARVARNA:

V devetih mesecih tega leta je ta TOZD poslovala dokaj ugodno. Celotni dohodek je dosegla v višini 70.430 dinarjev ali 99 % plana, materialni stroški so znašali 62.264 dinarjev, kar je 105 % zastavljenega plana. Amortizacija je dosežena z 61 %, dohodek je znašal 6.692 dinarjev in je dosežen s 75 %, se pravi točno po planu. Pogodbene in zakonske obveznosti so se gibale v istih mejah kot pri prejšnji TOZD. Za osebne dohodke je bilo izdanih 2.942 dinarjev ali 74 % plana, dobiček pa je bil 2.324 dinarjev ali 83 % in 8 % nad planom.

TOZD KONFEKCIJA METLIKA:

Celotni dohodek je dosežen z

91 % in znaša 61.130 dinarjev, materialni stroški so doseženi s 109 % zastavljenega plana in znašajo 41.612 dinarjev. Amortizacija je dosežena z 49 %, dohodek je dosežen zaradi višjih materialnih stroškov z 18.468 dinarji ali 68 % plana. Pogodbene in zakonske obveznosti so nekoliko nad planom, za osebne dohodke je bilo izplačano 10.304 dinarjev ali 61 % plana; dobiček je ustvarjen v znesku 4.652 dinarjev ali 72 % plana.

TOZD KONFEKCIJA ČRNOMELJ:

Rezultat devetmesečnega dela v tej TOZD so taki:

celotni dohodek je bil dosežen v višini 28.592 dinarjev ali 92 %, materialni stroški so 19.404 dinarjev ali 104 % in 12 % nad celotnim dohodkom. Amortizacija znaša 516 dinarjev, dohodek kot pokazatelj gornjih elementov je bil 8.672 dinarjev ali 74 %. Pogodbene obveznosti so dosežene s 64 %, zakonske pa s 110 %. Za osebne dohodke te TOZD je bilo izplačano 5.010 dinarjev ali 70 %. Dobiček je dosežen nad planom in znaša 2.162 dinarjev ali 82 %.

TOZD KONFEKCIJA MIRNA PEČ:

Celotni dohodek je dosežen z 89 % in znaša 22.341 dinarjev,

materialni stroški so znašali 15.595 dinarjev ali 102 %. Amortizacija je 44 % plana, dohodek pa 72 % ali 6.389 dinarjev in je tako 17 % pod celotnim dohodkom. Za osebne dohodke je bilo izplačano 3.668 dinarjev ali 65 % plana. Dobiček izkazuje doseganje 76 % ali 1.590 dinarjev in je 1 % nad planom.

TOZD KONFEKCIJA DOBOVA:

Ta temeljna organizacija je poslovala od 1. 1. do 30. 9. takole: celotni dohodek znaša 16.699 dinarjev ali 68 % plana, materialni stroški 65 % in so za 3 % nižji od celotnega dohodka, amortizacija je dosežena s 54 %. Dohodek je zaradi nižjih materialnih stroškov in amortizacije dosežen s 73 % oziroma s 6.573 dinarji. Pogodbene obveznosti so presežene in znašajo 130 %, zakonske obveznosti s 108 %, za osebne dohodke je bilo dano 3.879 dinarjev ali 65 % od začrtanega plana. Dobiček je s 4 % nad planom, predvsem zaradi nižjih materialnih stroškov, amortizacije in osebnih dohodkov.

Naj ob vsem tem zapišem, da so zaloge surovin, nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov porasle za 42 % v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta.

JURE OFAK

Delo pri asfaltiranju ceste v Mirni peči lepo napreduje. Če vreme ne bo nagajalo, se bodo Mirnopečani vozili po asfaltu že v začetku leta 1975. (Foto: P. Riznič)

Vse je odvisno od pravočasnih podatkov

Pri uresničevanju proizvodnega programa je potrebno uskladiti vrsto činiteljev, ki vplivajo na pravočasno količinsko in kakovostno izpolnjevanje nalog. Organizacijski predpisi določajo elemente, ki naj bi služili kot smerokaz dela, toda nismo jih upoštevali. Deloma iz subjektivnih, nekaj pa tudi iz objektivnih vzrokov.

Morda ni najvažnejši, vendar pa je važen element proizvodnega programa pravočasno sprejeta kolekcija izdelkov in določitev količin posameznih izdelkov za proizvodnjo. Količine proizvodov, kot tudi asortiman, morajo biti v skladu z zmogljivostjo proizvodnje. Od pravočasne določitve tega elementa je potem odvisna priprava, nabava in ostali del realizacije proizvodnega programa.

Seveda je potrebno hkrati načrtovati tudi proizvodnjo za izvoz, ki ne sme biti v neskladju

s proizvodnimi zmogljivostmi, pa naj gre za časovno rasporeditev ali asortiman proizvodnje. Pri kolekciji jesen – zima smo na primer kršili že prvi organizacijski predpis, ker smo bili pozni z določitvijo količin. Zamuda je bila dvomesečna, ne vem pa, koliko so k njej prispevale objektivne težave.

Na osnovi prepozno začrtanega programa proizvodnje smo začeli planirati proizvodni proces, začrtali smo proizvodnjo po mesecih, točno določili nabavo osnovnega in pomožnega materiala. Razumljivo je, da je začetna zamuda botrovala pozni dobavi osnovnega in pomožnega materiala in je precej doprinesla k nastalim problemom pri uresnitvi proizvodnega programa. Vsemu temu so se pridružile še težave z usklajevanjem zmogljivosti v posameznih TOZD. Četudi je optimizacija zmogljivosti izdelana, posamezne TOZD niso uresničile nekaterih modelov, kot je bilo določeno s terminskimi načrti in s preračunanim vrstnim redom. Časovni zaostanek je delno pogojen tudi s proizvodnjo za izvoz. Prihaja do preobremenitve že preveč zasedenih zmogljivosti, na drugi strani pa ostajajo neizkoriščene kapacitete za določen asortiman proizvodnje. Navedeni primer je značilen za TOZD Dobova.

Naloga priprave proizvodnje je, da načrtuje proizvodnjo, toda za to delo je potreben čas, zato bi bilo prav, če bi marketing sektor pravočasno pripravil tehničnemu sektorju načrt prodaje in izvoza. Ne pretiram, če zapišem, da je od pravočasne dostave omenjenih podatkov odvisno, kako kvalitetno bo izdelana priprava proizvodnje, s tem v zvezi pa tudi uresničitev proizvodnega programa. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti kreacije modelov, ker mora biti tudi to delo prilagojeno našim proizvodnim zmogljivostim, hkrati pa nam mora dati smernice za načrtno kupovanje strojne opreme in za orientacijo v celotni proizvodnji. Vsiljuje se tudi vprašanje, kateri asortiman v proizvodnji je donosen in ekonomičen, in kako vpliva na dohodek. Pa tudi: kako v zelo kratkem času uresničiti tak program, da bo blago kvalitetno in pravočasno gotovo.

Pri takem načinu poslovanja in programiranja proizvodnje nujno prihaja do napak v kvaliteti, ker je premalo časa, da bi odgovorne službe lahko v redu spremljale tehnološke zakonitosti v procesu.

Če razčlenimo še izvajanje plana po posameznih TOZD, lahko ugotovimo, da je bilo glede na potrebe konfekcijske proizvodnje in metražnega blaga ozko grlo v TOZD barvarna. Pri tej ugotovitvi pa moramo prav tako upoštevati raznolikost proizvodnje tako po surovinski sestavi osnovnega pletiva, kot po množici barv. TOZD barvarna je imela vrh vsega še

veliko zastojev zaradi okvare raztezalno sušilnega stroja, kar nas je spet prisililo iskati pomoč pri kooperantih.

Iz vsega navedenega je videti, s kakšnimi težavami se srečuje služba, ki načrtuje pripravo proizvodnje in tudi vzroke, zaradi katerih proizvodni program po posameznih TOZD ni uresničen.

VLADO LISAK

Mirnopečanke si prav tako kot v vseh drugih TOZD BETI prizadevajo čimveč narediti.

Mladi v Mirni peči

Predsednica mladinskega aktiva TOZD Mirna peč je Marinka Pust, ki mi je pripovedovala:

„V našem mladinskem aktivu je petinštirideset mladink in en mladinec. Letos, na primer, smo pripravili proslave za osmi marec, 1. maj, 25. maja pa smo sprejeli osnovnošolce v mladinsko organizacijo. Bili smo na prijetnem izletu v Bohinju, kjer smo se udeležili Kravjega bala.“

– S kakšnimi težavami se srečujete pri svojem delu?

„Mlade je težko dobiti skupaj, ker delajo v dveh izmenah. Kljub temu smo se zbrali in čistili prostore, ustanovili smo kegljaško društvo in nastopili na tekstiliadi v Celju.“

– Vaši načrti za v prihodnje?

„Še vnaprej bomo obdržali kegljaško društvo, radi pa bi pridobili še več tekmovalcev, da bi lahko organizirali tekmovanja. Ko bodo rušili hišo pred obratom, bo treba veliko pomagati pri urejanju okolice. Več kanimo sodelovati v vaško mladino, in sicer na vseh področjih.“

– Ste že dolgo predsednica?

„Že drugič so me izvolili.“

T. G.

Kakšne naloge ima SKK?

1. aktivnost: pooprtriti nadzor na vseh mestih SKK in na mestih pregleda v TOZD. Ker v tem delu kolektiva manjka še precej strokovnega kadra, deloma zato, ker so mesta nezasedena, deloma so ljudje v privajalni dobi, je še vedno premalo čutiti SKK v medfazni kontroli kvalitete.

2. aktivnost: pospešiti spremembo pravilnika o SKK. Pravilnik je izdelan, potrebno pa ga je zagovarjati pred samoupravnimi organi, preden bo sprejet.

3. aktivnost: izdelati program za poenotenje meril kontrole in program seminarjev za medfazno in končno kontrolo v TOZD in SKK. Z medfaznimi kontrolorji je SKK že imela posvete, kjer smo jih strokovno informirali o vseh elementih nadzora kvalitete. S pregledovalkami v končni kontroli pa seminarjev ni bilo, ker predpisi

(standardi o kvaliteti JUS) in interna določila niso bili menjani.

ANGEL PROŠEV

Bo nekaj stanovanj

Prihodnje leto bodo v Mirni peči začeli graditi poslovno stavbo za potrebe občine, krajevne skupnosti ter trgovine. Nad lokali so predvidena tudi 4 stanovanja, namenjena zaposlenim v BETI. Sredstva za gradnjo teh stanovanj bi prispevali zaposleni v TOZD Mirna peč, računajo pa tudi na pomoč iz solidarnostnega sklada novo-meške občine. Stanovanja v bloku naj bi dobili ljudje, ki so jih potrebni in ne morejo sami graditi hiš.

Kako izračunavamo količnike?

Količnik izračunamo za vsako TOZD posebej. Izračunamo maso OD po proizvedenih količinah, ki je enaka količini proizvodnje, pomnoženi s kalkulačijskimi cenami za delo. Masa OD se poveča s faktorjem režije. Upošteva se še odstopanje pri porabi utenzilij in odpadka. Prišteje se še dodatek za priučitveno dobo.

Ta masa se zmanjša za bolniško, nadure in na vse rezervne sklade:

sklad za tromesečni proračun	2 %
rezervni sklad	2 %
solidarnostni sklad	3 %

Tako dobimo maso OD, ki se razdeli med sodelavce. Nato seštejemo OD po času in učinku po obračunskih listih. Masa OD, ki se razdeli med sodelavce, delimo z maso OD po obračunskih listih in dobimo K1. K1 velja za proizvodne delavce.

K2 izračunamo na naslednji način: pomnožimo urne kalku-

lativne postavke proizvodnih delavcev s številom opravljenih ur delavcev. Nato seštejemo maso OD po proizvedenih količinah in dodatek na priučitveno dobo. Ta znesek delimo z maso OD normiranih delavcev za prisotnost po obračunskih postavkah. Tako dobimo K2. K2 velja za režijske delavce v TOZD.

K3, ki velja za delavce v DSSS in IC, pa je ponderirano poprečje K2.

OBLIKOVANJE MESEČNE VREDNOSTI TOČKE:

osnovna vrednost točke je 10 dinarjev. Vrednost točke pa se lahko spreminja glede na naslednje elemente:

- doseganje plana celotnega dohodka podjetja vpliva z 20 %,
 - doseganje plana čistega dohodka podjetja vpliva z 80 %.
- Če celotni dohodek ali dobiček ne odstopa za več kot 10 % od plana, se vrednost točke ne spreminja.

Primer: izračun vrednosti točke za oktober 1974:

1. celotni dohodek (realizacija)	din
plan za oktober	35,000.000,00
doseženo	28,935.355,50
razlika	6,064.644,50

Nasproti dinamiki plana celotnega dohodka z dovoljenim odstopanjem +10 % je računski primanjkljaj: 2,564,644,50 din ali 7 % CD. V skladu s 26. členom se računa z 20 % vplivom odstopanja CD od plana, to pa znižuje vrednost točke za $7 \times 20\%$, kar je 1,4 %.

2. Ostanek dohodka (dobiček):	din
plan za oktober	5,500.000,00
doseženo	3,528.929,83
razlika	1,971.070,17

Po tabeli v členu 28 Samoupravnega sporazuma o ugotavljanju in delitvi dohodka ter OD vpliva razlika z upoštevanjem dinamike odstopanj čistega dohodka +10 % od plana (razlika je 1,421.070 din dobička) z $11 \times 80\%$, kar je 8,8 %.

Skupna vrednost točke za mesec oktober je torej nižja za $(1,4 + 8,8 = 10,2\%)$, zaokroženo na 10 %.

3. Vrednost točke za posamezne skupine delavcev

a) vodilni delavci in svetovalci v podjetju, vodilni delavci v TOZD:

količnik	vrednost točke
1,00	9,00
b) delavci upravno prodajne režije (DSSS in IC):	
količnik	vrednost točke
0,80	9,20
c) delavci v proizvodni TOZD:	
količnik	vrednost točk
0,60	9,40

Vrednost točke se na posamezne skupine delavcev različno spreminja glede na to, kako je posamezna skupina odgovorna za višino celotnega dohodka in ostanka dohodka. Najbolj niha vrednost točke vodilnim delavcem in svetovalcem s količnikom 1,00, nato delavcem upravno prodajne režije (DSSS in IC) s količnikom 0,80, nazadnje delavcem v proizvodnji s količnikom 0,60.

DRAGO ŽVAB

TONE TOMC

ALBINA ŠETINC dela v TOZD Dobova že deset let.

Rojena sem bila v Šentjerneju. Oče je umrl, ko sem delala tri leta kot gospodinjska pomočnica. Opomogla sem si in se zaposlila v Iskri nem obratu v Šentjerneju. Prišla je poroka in z njo selitev v Dobovo, kjer sem se po dveh letih zaposlila v Beti.

Spomini

— Česa se spominjate?

„V spominu mi je zelo ostal prihod semkaj. Vse mi je bilo tuje, a so me sodelavke lepo sprejele. Pokazale so mi, česar nisem znala, mi povedale vse o delu.“

— Je šlo?

„Ja, privadila sem se. Plače so bile nizke. Težko je bilo, ker sem imela majhnega otroka. Pazila ga je sosedica, mož pa je delal v Krškem. Človek vse zmore. Zdaj hodi otrok v drugi razred in je bil velikokrat sam doma. Za to mi je žal.“

— Vaše počutje?

„Zadovoljna sem. Imamo novo halo. Vse je lepo, veliko, svetlo. Veliko boljše je kot prej. Plače niso bleščeče, norme so visoke, preveč nas menjajo s stroja na stroj. Tudi artikli se preveč menjavajo. To ni dobro, a drugače ne gre. In bo šlo.“

T. G.

O pridobivanju kadrov

Kako izpolnjujejo svoje naloge kadrovski in splošni sektor

Kadrovski in splošni sektor je bil zadalžen, da pospeši pridobivanje novih sodelavcev z javnimi in internimi razpisi in da uredi razmerja v zvezi s sistemizacijo. Prav zato je bil 30. oktobra v časopisu DELO objavljen javni razpis za vodjo oddelka za pravne in samoupravne odnose, mesto pravniška, vodje priprave dela, vodje tehnološke priprave dela. K sodelovanju smo vabili diplomirane inženirja tekstilne stroke, diplomirane ekonomiste in diplomirane pravnike. Razen tega je bilo oktobra še več internih javnih oglasov za 12 delovnih mest.

Še vedno je v KSS več mest nezasedenih. Tako na primer od štiri vodij oddelkov manjkajo trije. Doslej nismo mogli dobiti socialnega delavca in še nekaterih drugih strokovnjakov, kar vse ovira naše normalno delo. Oktobra je prišlo v podjetje

13 delavcev, zapustilo pa ga je 10 oseb. Naš sektor je bil tudi zadalžen, da pospešeno dela na pripravi dokumentacije za vpis v sodni register. Morali smo popraviti temeljni samoupravni sporazum, izdelati statute TOZD in statut podjetja. Moram priznati, da so bili vsi zaposleni v KSS zelo obremenjeni.

Jeseni smo pripravili tudi razgovor s štipendisti in njihovimi starši. Od 53 je doslej podpisalo pogodbo 47 štipendistov. Vodja TOZD IC je organiziral tudi seminar z naslovom „delo z ljudmi“, namenjen pa je bil direktorjem sektorjev in svetovalcem, vodjem TOZD, predsednikom skupnih kolektivnih izvršilnih organov in vodstvom družbeno-političnih organizacij. Seminar obiskuje 40 slušateljev, žal pa nekateri niso redni gostje na predavanjih.

Priporočamo

Zaradi izrednega zanimanja za knjigo ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA, ki je bila z vsakim ponatisom razprodana, vam pripravljamo novo, obsežnejšo, boljšo in lepšo izdajo z enakim naslovom ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA. To je izbor napotkov, modrosti in izrekov velikih mož sveta, ki so s svojimi razmišljanji skušali omogočiti človeštvu boljše in srečnejše življenje, človeku pa olajšati borbo za njegov danes in jutri in ga spodbujati za pošteno in resnicoljubno doživljanje sveta okrog sebe.

Vsem, ki ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA že poznate v žepni izdaji, še posebej priporočamo novo, izboljšano veliko edicijo, ki bo ne samo dopolnilo prejšnji zbirki, ampak prepotraben življenjski pripomoček za vsakogar in ob vsaki priložnosti. Zlata pravila so prijatelj, ki nikoli ne razočara. Subskripcijska cena knjige v prednaročilu je 100 dinarjev, cena v prosti prodaji bo znatno višja.

NAROČILNICA

Podpisani
(ime in priimek)

Natančen naslov

Zaposlen pri

Naročam obvezno

ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA

Naročnino bom poravnal po povzetju.

Datum:

Podpis:

Mira potuje

MIRA KERIN: je doma iz Brežic. Rojena je bila leta 1944 v Nemčiji, v Dresdenu. Med vojno sta bila oče in mati preseljena tja. Ob tem grenko zazvene njene besede in stisne me v grlu. Bojim se, da bi zajokala. Ne vem, toda Mira se mi zdi nemirna.

„Po vojni smo živeli v Brežicah, kjer sem obiskovala osemletko, nato gimnazijo. Nisem je dokončala. Imam dva letnika. Zaposlila sem se v Brežicah pri Prevozu. Nato so zahtevali izobrazbo. Nisem je imela, pa sem „odletela“. Iz socialnih razlogov sem se morala zaposliti. Sprejela sem službo, ki se mi je prva ponujala. Zdaj sem tu.“

– Kdaj ste se zaposlili pri nas?

„Leta 1964, bilo je v začetku februarja. Priznam, dela nisem poznala, zato mi je bilo v začetku težko. Vsa zasluga gre sodelavcem, da sem še danes tu.“

– Kaj vas pri vašem delu moti?

„V našem podjetju ni dovolj razvita tehnologija dela. Mislim v primerjavi z Evropo, s svetom.“

– Kakšne so vaše želje?

„Rada bi, da novo zaposlene delavke opravijo interno kvalifikacijo in da ostanejo čim dlje v podjetju.“

– Vaš prosti čas?

„Veliko berem, gledam televizijo, kajti kulturno življenje je v Brežicah zelo slabo razvito. Rada potujem. Lani sem bila na primer, v Kuvajtu, Jordaniji, Siriji in Libanonu. Potovati je zanimivo. Človek spozna življenje, mentaliteto drugih narodov. Potem lahko vse to primerjaš s svojim življenjem.“

T. G.

Zaščita ob potresih

Kaj narediti, če pride do močnejšega potresa?

Poglavitna značilnost potresa je nepričakovanost. Moči potresa ni mogoče predvideti in ne oceniti. Potres povzroča veliko uničenje, rušenje in požare. Pod porušeni hišami lahko izgubi življenje veliko ljudi, vsekakor pa jih veliko ostane brez strehe. Zaradi poškodovanega kanalizacijskega in vodovodnega omrežja se širijo tudi škodljive in strupene snovi, pogoste pa so tudi eksplozije. Odstranjevanje posledic potresa je dolgotrajno, reševanje pa je zelo težavno, saj je ob takih nesrečah potrebno odstraniti ruševine, preden pridejo do ljudi, potem je treba ponesrečencem nuditi prvo pomoč.

Odstranjevanje posledic potresa zajema: skrb za poškodovane v prvih urah po potresu in tudi pozneje; organizacijo nastanitve prebivalstva in preventivne medicinske dejavnosti; identifikacijo mrtvih in pokop žrtev. Posledice potresa so precej podobne vojnemu razdejanju, zato sta si ob obeh nesrečah podobna tudi pomoč in reševanje. Zaščita ob potresih pa ima nekaj značilnosti, ki jih moramo poznati:

– Če so prvi znaki potresa počasni in šibki, pomeni, da je

središče potresa precej daleč in je še čas, da gremo na plano, še preden pride glavni najmočnejši potresni sunek.

– Če so prvi premiki tal hitri in močni, je epicenter potresa blizu in lahko pričakujemo, da bo glavni sunek še veliko močnejši.

– Če že pri prvem potresnem sunku padajo na tla predmeti iz omar in miz, na zidovih pa nastajajo razpoke, bo potres gotovo močan.

– Takoj ko ugotovite, da se v prvih dveh ali treh sekundah premiki tal razvijajo v močan potres, izključite električno napeljavo v hiši, po tovarnah in v mestnem električnem omrežju. Ljudje, ki se v tistih trenutkih znajdejo v višjih nadstropjih modernih hiš, se bodo težko umaknili iz poslopij. Zatečjo naj se pod podboje vrat v nosilnih zidovih, v ozke hodnike ali predsobe oziroma naj se vležejo pod masivne kose pohištva ali ob nje. Nikakor ne smejo ljudje begati na stopnišča ali balkone in se zadrževati blizu pregradnih zidov. Priporočljivo je, da si prebivalci visokih poslopij prikrbijo najlonsko vrv, s premerom 12 do 16 mm in dolgo 15 do 60 m. Prišla jim bo prav, da

bi se rešili iz višjih nadstropij, oziroma, da bi dobivali hrano in zdravila, če takojšnja rešitev ne bi bila možna. V šolah je tedaj, ko ni mogoče zapustiti poslopja, najvarnejše pod klopmi.

– V lesenih hišah ni priporočljivo ostati pod mednadstropnimi tramovi.

– Zunaj hiš se oddaljimo od zidov in podirajočih se ograj iz opeke in kamna. Varujmo se opek in drugih predmetov, ki padajo s streh.

– Blizu vzpetin pazimo na razpokline v zemlji in na zemeljske plazove, na rušenje kamenja in podobno.

Če smo preživeli prvo minuto velikega potresa, lahko upamo, da je glavna nevarnost minila, kajti tudi močnejši sunki poznejših potresov navadno niso tako močni, da bi podrli hiše, ki so prenesle glavni potresni sunek, čeprav so poškodovane in nagnjene. Taki potresi lahko do konca porušijo le tiste hiše, ki so bile že ob prvem sunku močno poškodovane. Prav zato je priporočljivo, da ljudje že po prvem potresu najhitreje zapustijo stavbo in se od nje oddaljijo.

BOJAN CIMERMAN

Kmalu ne bo več zastojev

Zastavljen reorganizirani proizvodni program v TOZD pletilnica je uresničen s štiri-izmenskim delom v avgustu, septembru in oktobru. Vrnitev na triizmensko delo pa so narekivale naslednje težave: prevozi delavcev; premestitev pletilcev in vzdrževalcev na druge skupine strojev je povzročalo slabšo kvaliteto izdelkov. Tako so ostala še dalje nekatera ozka grla pri posameznih vrstah pletiv, kar bomo v bodoče reševali z nadurnim delom.

Proizvodni uspehi, izraženi v kvaliteti, ki jih je dosegla TOZD barvarna, še posebej vplivajo na oskrbo in kvaliteto dela v TOZD konfekcijah. Z doseženim oplemenitenjem pletiva ne moremo biti zadovoljni, ker TOZD barvarna svojih planskih nalog ni povsem izpeljala. Tako smo priča pogostnih težav pri oskrbi konfekcijskih obratov, posledica pa so nepotrebni in boleči zastoji v proizvodnji. Teh težav ne bi imeli, če bi TOZD barvarna dosegala vsaj 10-odstotno večjo produktivno, kar pa je še vedno manj od načrtanega plana. Stanje se je vidno popravilo s pomočjo novega raztezalno sušilnega stroja, kljub temu pa ostaja mokra apretura še naprej ozko grlo. Tu si prizadevajo bolje organizirati delo in bolje izkoristiti strojni park.

Tako sproti rešujemo kapacitetno neskladnost med osnovno in konfekcijsko proizvodnjo z nadurnim delom in iskanjem uslug za oplemenitelje blaga pri poslovnih partnerjih.

Zastavljeno nalogo: vpeljati mrežne pane po trakovih v konfekcijskih TOZD prizadete službe v zdajšnjih razmerah niso mogle organizirati zaradi naslednjih vzrokov: izvozne potrebe niso znane ne po zmogljivostih in ne po dobavnih rokih, kar onemogoča planiranje. Veliko različnih izdelkov je zelo težko tehnološko operativno obdelati, ker je bila prepozno sprejeta kolekcija, čas pa nas prehiteva. Zadnje kadrovske spremembe po makroorganizaciji doslej še niso dale zaželenih rezultatov. Razumljivo, da morajo odgovorne službe čimprej uresničiti sprejete zadolžitve, če želimo odpraviti zastoje pri delu.

Glede zmanjšanja zalog nedovršene proizvodnje vsak dan

ukrepamo s poostreno disciplinno planiranja proizvodnje in njene realizacije. V kakšni meri so odgovorne službe to zadolžitve izpeljale, bodo pokazale zaloge ob koncu leta. Trenutne zaloge namreč kažejo na izboljšavo.

Še naprej pa si prizadevamo uresničiti druge zadolžitve. Posebno skrb posvečamo zmanjšanju zalog in boljši oskrbi konfekcije z materialom (mrežni plani). Še posebej se velja poveseliti pojavom „pomanjkanja dela“. Nekatere vzroke smo že našli, ostaja pa vprašanje, kaj smo naredili vsi prizadeti, predvsem pri notranji organizaciji dela, v tehnološki disciplini in glede kvalitete dela. Nesporno je, da so proizvodni programi zelo okrnjeni zaradi neuresničene izvoznega programa, kjer levji delež nosimo sami zaradi nedoslednosti pri kvaliteti in dobavnih rokih. Gre pa za težave trenutnega značaja, ki jih ne gre posploševati.

Stanje se že izboljšuje, tako da bo kmalu zagotovljena gotovost in stalnost dela med zaposlenimi v konfekcijah. Želimo povedati, da kratkoročni

zastoji niso posledica nedelavnosti ali slabe organizacije dela v TS, temveč splet drugih težav (vse težji izvoz in zaprtost do-

mačega tržišča) ter že navedene težave tehnološkega značaja.

STANE MRVAR

Začetek je bil skromen

„Z odpiranjem novih proizvodnih prostorov se odpirajo hkrati nove možnosti za večjo produktivnost, za postavitev še tretjega tekočega traku in s tem možnost za zaposlitev novih 100 delovnih mest. Imamo možnost v kraju bivanja zaposliti vse, ki so bili do zdaj prisiljeni voziti se v službo. Obenem je to tudi plačilo vsem, ki so v preteklosti razdajali energijo, znanje in ideje kolektivu. Najlepše plačilo za trud, odpovedovanje in napore je delovna zmaga v tej ali drugačni obliki. Novi prostori, zgrajeni s skupnimi sredstvi, pa so tudi obveza naši temeljni organizaciji združenega dela. Naj omenim, da je šlo za investicijo v osnovna in obratna sredstva 13 milijono-

nov dinarjev. Pri financiranju smo si pomagali s kreditom Ljubljanske banke v Črnomlju v znesku 6,115.000 din, dobili smo posojilo 3 milijone din pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu, preostalo razliko v znesku 3,885.000 din pa smo krili iz lastnih sredstev.

V imenu vseh nas bi se rada zahvalila vsem, ki so pri gradnji kakorkoli pomagali, pa tudi delavcem celotnega kolektiva gre zahvala za razumevanje pri uresničevanju naše skupne želje in naloge.

Iz govora Marije Starešinič, predsednice delavskega sveta TOZD BETI Črnomelj ob otvoritvi 28. novembra 1974

Poročilo finančno računovodskega sektorja

TONE TOMC

Finančno računovodski sektor že dalj časa opozarja na prekomerno rast zalog. V tabeli prikazujemo porast zalog za celotno delovno organizacijo.

Take prakse naj bi se posluževali tudi v bodoče. Naj zapišem tudi to, da je bil investicijski program za leto 1974/75 izdelan pravočasno, finančna kon-

uspehov po TOZD. Plansko analitski oddelek je sodeloval pri izdelavi sporazumov o ugotavljanju in delitvi dohodka ter osebnega dohodka. V izdelava-

Vrsta zalog	poprečno stanje 73	stanje 30. 9. 73	stanje 30. 9. 74	Indeksi 4:2	Indeksi 4:3
zaloge surovin	16.853	19.040	22.593	134	119
zaloge nedov. proizv.	23.455	20.908	33.955	145	162
zaloge got. izdelkov	19.641	17.208	24.788	126	144
skupaj	59.949	57.156	81.336	136	142

Za odpis nekurantnih zalog je sestavljena komisija, ki ugotavlja in odpisuje nekurantne zaloge.

V septembru je bila izvedena sistematična izterjava naših kupcev tako, da smo obiskali dolžnike. Pokazalo se je, da je tak način izterjatve učinkovit.

strukcija je sestavljena, podpisane pa so tudi pogodbe o dobavi opreme.

Plansko analitski oddelek je v drugem polletju 1974 izdelal elaborat o razdelitvi sredstev in virov sredstev na TOZD po bilanci 31.12. 1973. Uveden je tromesečni obračun poslovnih

vi je metodologija za izdelavo gospodarskega načrta za leto 1975 za celotno delovno organizacijo oziroma posamezne TOZD.

Kalkulacije po sprejeti metodi so že izdelane, in sicer za kolekcijo pomlad – poletje 1975, in to po variabilnih stroških in po polni lastni ceni.

V novembru so bile naslednje kadrovske spremembe v Metliki: prišli v podjetje: Dragan Kljajič, Slavica Bradica, Branko Jurajevič, Nikola Lukunič, Dragutin Kobak, Ljubomir Sambol, Jože Šegina, Jože Hele, Ilija Pavič, Branko Lukunič, Blaž Blažina, Franjo Matjaž. Kolektiv sta zapustili: Slavica Kobak in Martina Kokalj. Novembra je bilo 30 delavk premeščenih iz TOZD konfekcija Metlika v TOZD konfekcijo Črnomelj.

Mirna peč: novih ni, odšli pa sta: Marta Murgelj in Tončka Saja.

MANJKA LJUDI

V zadnjih dveh mesecih je zapustilo TOZD konfekcijo v Mirni peči 14 delavcev. Nastala je vrzel, ki jo bo treba čimprej zapolniti, saj bi potrebovali kar 40 novih delavcev. Primerne delovne sile pa v mirnopskem okolišu ni več na razpolago, zato bodo prosta mesta javno razpisali v časopisu. Predvsem manjka strojnih šivilj. Računajo, da bodo februarja dobili pakirni stroj, ki bo lahko zamenjal 14 delavk pri adjustiranju. Vse te bodo postale strojne šivilje.

Zahvala

Ob smrti očeta Janka Šajatoviča se zahvaljujem sodelavcem in sindikalni organizaciji Beti za podarjene vence in tolažilne besede.
Marija Brdar

Že treningi

Od 1. decembra trenirajo košarkarji v telovadnici doma Partizana. To je v glavnem kondicijski trening. Enkrat na teden se bodo vozili trenirat v Črnomelj, kjer imajo večjo in primernejšo telovadnico.

Ureja uredniški odbor: Slobođanka Videtič, Stevica Medek, Dragica Nenadič, Milan Travnikar, Milan Bračička, Marjan Pavlovič, Ivan Brođarič in Ivan Biščan. Glavni in odgovorni urednik: Toni Gašperič, tehnična urednica: Ria Bačer. Izdaja Belokranjska trikotna industrija Metlika. VEŽILO izhaja enkrat na mesec v 1700 izvodih. Stavek, filmi in prelom Dolenjski list, tiska KNJIGOTISK Novo mesto.

Na sliki je del jubilarov v novi menzi v Črnomlju, kjer smo 28. novembra slavnostno odprli nove proizvodne prostore. Ob poskočnih vižah fantov iz Semiča so bili ljudje dobre volje. (Foto: P. Riznič)

Uspehi

Četudi košarkarji niso bili prvi v I. a slovenski ligi, imajo nekaj prvih mest. V Ljubljanskem Dnevniku je bila ekipa Beti proglašena za najboljšo ekipo pretekle sezone. Igralci Beti so imeli najboljši napad, na posameznih tekmah so poprečno dosegli 95 košev. Po izvajanju prostih metov so drugi, Medek pa je daleč najboljši strelec lige s 541 doseženimi koši; drugi je T. Sagadin iz Celja s 458. koši, Davtovič pa je, na primer, osmi s 380 koši.

Ilirija : BETI 96 : 90

To je bila zadnja tekma v letošnji košarkarski sezoni in jo je naše moštvo izgubilo. Tekma je bila zanimiva, rezultat pa se je od trenutka do trenutka spreminjal. Ko je trener Mrvar za-

Novi trener

Moštvo Beti se je v tem letu okrepilo z novim trenerjem. Od 1. decembra bo vodil metliško ekipo Borut Basin, jugoslovanski reprezentant in član Olimpije. Dosedanji trener Pšeničnik se je poslovil.

menjal nekoliko igralcev, so gostje to izkoristili in zmagali.

ILIRIJA: Tomažević 20, Naveršnik 20, Čop 3, Gašperlin 12, Mencin 8, Lukovac 12, Macura 11, Tratnik 6, Stegenšek 4.

BETI: Vergot T. 2, Kosovac 2, Vergot Ž. 13, Lalič 30, Davtovič 14, Kljajič 4, Medek 20, Arbutina 5.

Na tekmi je prvič igral tudi DRAGAN KLJAIČ, član beograjskega Partizana, ki bo v naslednjem letu veliko pripomogel k zmagam moštva.

Solidarnostna akcija za Kozjansko

Dve prosti soboti smo delali za prebivalce Kozjanskega, ki jih je prizadel potres. Skorajda vsi. Posamezniki so resda stisnili rep med noge in jih ni bilo na delo. To je stvar njihove vesti, njihove solidarnosti, njihovega srca. Morda jih bo kdaj doletela nesreča in bodo pričakovali pomoč nas vseh. Prav bi bilo, da te pomoči ne bi dobili. Nepošteno je namreč zahtevati pomoč od tistega, ki mu je sam nisi nudil! Nepošteno in nečloveško. Nesolidarno. Ko imamo vsega dovolj, navadno pozabljamo na tiste, ki so v pomanjkanju. Iz napuha, iz preobilja. Morda bomo kdaj potrebovali pomoč sami? Morda. Bolje, da ne.

Prijeten je občutek, da lahko komu pomagaš. Ne zato, da ti bo vrnil, ne. Zato, ker smo ljudje. Tudi godrnjanja je bilo. Nelepega in nevmesnega. Prav bi bilo, če bi si zapomnili ljudi, ki so negodovali. Prav zato, da jih bolje spoznamo. Iz kamenčkov se sestavlja mozaik, iz majhnih del človek. In dve delovni soboti za solidarnost sta malo v letu, ki ima dvesto deset ali več delovnih dni. Malo, toda namen je velik. Večji kot morda slutimo.

Pobude za pomoč naj bi prihajale od ljudi. Od delavcev, ko se že tako radi trkamo po delavski zavesti. Jo imamo vsi? Ali morda le blefiramo?

Smilijo se nam ljudje, ki jih vidimo beračiti ob cesti. Tisti, ki so pomoči morda še bolj potrebni, a jih ne vidimo, nas ne ganejo. V svojem naslanjaču ne moremo verjeti, da žive nekje na Kozjanskem ljudje, ki zdaj pred zimo nimajo strehe nad glavo. Težko nam je vstati v soboto zjutraj ob šestih. Težko. Pa bi bili tako radi ljudje. Pošteni, občutljivi, človeški. Jezik prenese marsikaj. Največkrat svojo hvalo. Zlagano. Pri dejanjih manjkamo. Imamo tisoč izgovorov in sto bolezní.

Smo res ljudje? Za Kozjansko smo delali dve soboti. Prvo soboto smo pridelali 170.000 dinarjev, drugo soboto 137.170 dinarjev.

Tisti, ki so delali 31. 8. in 23. 11. 1974, imajo prijeten občutek, da so pomagali sočloveku. Drugi lahko zardevajo. Zardevajo pred sodelavci in pred človekom.
TONI GAŠPERIČ